

Martinus

▼ A Szombathelyi Egyházmegye havilapja

XIII. ÉVFOLYAM 8. SZÁM

2020. AUGUSZTUS

ÁRA: 220 FT

www.martinus.hu

Mindszentyneum Zalaegerszezen

Letették a múzeum és zárandokközpont alapkövét

„Nem modern és nem is konzervatív az evangéliumi üzenet, hanem örök”

Interjú Székely János megyéspüspökkel

A szeretet követői

660 éve a ferencesek Szombathelyen

Mindszentyneum Zalaegerszegen

A Mindszenty József Múzeum és Zarándokközpont, azaz a Mindszentyneum alapkövét július 2-án tették le Zalaegerszegen.

A Mindszentyneum fő kiállítása Mindszenty József érsek, hercegprímás életútját mutatja majd be, aki huszonöt éven át szolgált plébánosként a városban. Az intézményben a 20. századi kommunista diktatúra vallásüldözéssel foglalkozó tárlata kap helyet külön szinten. Az ünnepségen részt vett Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek – aki megáldotta az épület alapkövét –, valamint Udvardy György veszprémi érsek, pécsi apostoli kormányzó és Székely János szombathelyi megyéspüspök.

Kiemelt állami beruhásként, 8,3 milliárdos kormányzati támogatással épülhet meg a zalai megyeszékhelyen a Modern Városok Program keretében a Mindszentyneum.

„Mindszenty József a 20. századi történelem egyik legnagyobb hatású alakja. Az egyetlen olyan Zalaegerszeghez köthető személyiség, akit egész Európában ismernek és elismernek” – mondta köszöntőjében Balaicz Zoltán. A megyei jogú város polgármestere felidézte a hercegprímás életútját, benne azt a negyed évszázadot, amelyet építő tevékenységgel, a szegények támogatásával töltött a városban. Mindszenty József 1917-ben érkezett hitoktatónak Zalaegerszegre, 1919-től a város plébánosa volt huszonöt éven át, amikor veszprémi püspökké szentelték. Balaicz Zoltán kiemelte, Mindszenty templomot, iskolákat építtetett, szertartóthont alapított, hitbuzgalmi egyesületeket szervezett Zala megyében. Zalaegerszeg polgármestere reményét fejezte ki, hogy jövőre, a budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus idejére lezárul Mindszenty boldoggá avatási eljárása, amely 1994-ben kezdődött.

Fotó: Ambrus Marcsi

„Mindszenty József életútja erkölcsi irányítú volt, és az ma is” – mondta Semjén Zsolt. A miniszterelnök-helyettes hozzátette, a hercegprímás elutasította a faji- és az osztályalapú szocializmust is, mert mind a nemzetiszocialista, mint a kommunista rendszer a gyűlöletre épített, míg Mindszenty a szeretetre.

A múzeum – amelynek kivitelezési munkálatai várhatóan 2021 őszére fejeződnek be – nemcsak a 20. század egyik legnagyobb hatású egyházi személyiségének állít emléket, innen indul majd a Mindszenty-út is. Zalaegerszeg a Csíksomlyótól Mariazellig tartó Mária-zarándokútnak is fontos állomása és egyik regionális központja lesz.

Készült a Magyar Kurír írása alapján.

A szeretet követői

660 éve telepedtek le a ferencesek Szombathelyen

A keresztény tökéletesség egyik lépcsőfokát jelenti a szerzetesség. A különféle rendek sajátos élethivatásukban mutatják az utat Krisztushoz. Egyházmegyénkben is számos szerzetesrend tagjai élnek, köztük ferencesek. Szombathelyre 1360-ban vagy 1360 körül érkeztek az első koldulórendi testvérek. Ebből az apropóból kutattuk a múltat, a helyi sajátosságokat Varga Kamill ferences testvérrel.

A rendet 1209-ben alapította Szent Ferenc. Mi készítette Ferencet arra a radikális keresztény életre, amelyet megvalósított?

Szent Ferenc családi neveltetése következtében, illetve Isten kegyelme folytán mindig is törekedett a jóra és a szépre. Persze ezt az elején édesapja üzletében, majd a városi ifjúság vezetése közben kívánta megvalósítani. Megtérésének útján fontos esemény volt, amikor felismerte a lovagi eszményt. Krisztus katonájaként élni, megvalósítani a lovagi erényeket: támogatni a szegényeket, nagy tisztelettel lenni a hölgyek iránt stb. Részt vett a Perugia elleni háborúban is, ahol fogságba esik, sőt meg is betegszik. Rádöbben arra, hogy ő nem a szolgálknak akar szolgálni, hanem az úrnak, sőt az igaz ÚRNAK! Elvonul magányos helyekre, barlangokban imádkozik.

S a Szentírás hallgatása, olvasása döbbsenti rá az igazi hivatására. Először templomokat restaurál, később az „egész egyházat”.

Az alapítást követően néhány év múlva már Magyarországon is megalakították az első kolostorukat Esztergomban. Mik a legfontosabb tudnivalók a 13-14. századi ferences jelenlétről hazánkban?

A ferencesek magyarországi letelepedéséről nincs általánosan elfogadott vélemény a történészek között, talán a legbiztosabb, ha azt gyanítjuk, hogy még Szent Ferenc életében megérkeztek az első testvérek. Önálló rendtartománnyá 1232-ben vált Esztergomi Provincia vagy Magyarországi Provincia néven. Az első testvérek talán a Duna vonalán érkeztek, és telepedtek le, alapítottak kis házakat, közösségeket. Általában elmondható, hogy valamely püspök, vagy földbirtokos hívta meg a későbbiekben a testvéreket, s épített számukra kisebb-nagyobb templomokat, lakóházakat, később kolostorokat. „Cserében” az adott terület lelkipásztori szolgálatát ellátták az ott élő ferencesek: különös tekintettel a szentmise bemutatására, illetve a szentgyónás szentségének kiszolgáltatására. 100 év alatt újabb és újabb kolostorok alakulnak, egészen odáig, hogy az egyes rendházakat területi elv alapján „örsegekbe” sorolják.

Így alakul meg az Esztergomi örség (Esztergom, Nyitra, Nagyszombat, Pozsony, Csejte, Trencsén, Okolicsnó, Zólyomlipcse), a Győri örség (Győr, Sopron, Léka, Kőszeg), az Egeri örség (Eger, Lócse, Igló, Sárospatak, Szatmár, Nagyvárad), az Erdélyi örség (Beszterce, Marosvásárhely, Nagyszeben, Szászváros), a Székesfehérvári örség (Székesfehérvár, Szeged, Buda, Pest, Margitsziget), a Pécsi örség (Pécs, Juth, Felsőseged, Felsőszemenye, Varasd, Kapronca), a Szerémi örség (Bács, Újlak, Bánmonostor, Nagylasz, Tadvá, Zimony, Szávaszentdemeter, Eng, Szenternye) és a Zágrábi örség (Zágráb, Zeng, Gorbonak, Verőce, Nckse).

1360 körül érkeztek Szombathelyre. Hogyan kerültek a városba? Általában mi volt egy-egy helyen a letelepedés hátterében?

Szombathely városában – a falakon kívül, Szőkeföldén – építettek egy kápolnát és egy ispotályt. A kilencvenes években feltárt sírok csontjainak vizsgálatai megerősítették ezt. A kápolna alapítási ideje ismeretlen. Az azonban bizonyos, hogy mikor az 1348-as pestisjárvány elmúltával üressé vált, Kálmán győri püspök – Nagy Lajos féltestvére – 1360 körül ide letelepítette a ferenceseket, melyet a városi tanács és a polgárság is lelkesen támogatott. Sienai János házfőnök atya kezdte átalakítani a kápolnát – a mai templom szentélye – rendi templommá, melyet Szent Antal tiszteletére szenteltek fel, és az L alakú épületet kolostori épületé alakította.

A régészek szerint a megtalált üvegmozaik-törödékek arra utalnak, hogy a középkori templom egy ókeresztény templom alapjaira épült.

Hogyan éltek a szerzetesek a 14-15. században? A szentferenci életrajzról miként valósult meg ebben az időben?
A keresztboltozatos tágas barokk földszinti folyosón – a refektórium előtt – látható egy 15. századi allegorikus freskó, mely Jézusnak a Máté evangéliumában található mondását ábrázolja: „ahol a szíved ott a kincsed”. Az az ember, aki a hétköznapi élet gondjaival van elfoglalva, az imádkozni is csak „szórakozottan” tud, vagyis figyelme megosztott. Ezt úgy jelenítette meg a festő, hogy a képen az emberek alakjától-szívétől a gondolatok tárgyáig egy piros vonal húzódik. A képen egy alak szívetől a Krisztus keresztjéig húzódik a vonal, a szíve is ott van. Ezt a célt tüzték ki az akkori ferencesek elé. Ebben az időben vita tárgyát képezte az obszerváns-konventuális kérdés. Szent Ferenc idejében a városok Itália szerte megerősödtek, egyre jobban teret nyert a városi polgárság, mind anyagi, mind politikai téren. Egy-egy nagyobb város el tudott tartani egy ferences kolostort, vagy több kuldföldi közösséget is. Magyarországon a 13-14. században a városok igen-igen fejletlenek voltak. Ezért a ferences kolostoroknak „alapítványokra” volt szüksége az egyes kolostorok megélhetéséhez. Ezek főleg magánszemélyek alapítványai voltak. Volt, aki vállalta, hogy élelmiszert, mustot, gabonát biztosít a kolostor részére évente különféle mennyiségben. A konventuális közösség tagjai ezt jó szívvel fogadták, de az obszervánsok (szigorúbb ágazat) ezzel nem kívántak élni. Ez a vita hosszú időn keresztül tartott a rendi közösségben, és az obszervánsok egyre nagyobb térnyerésével zárult. Különösen kiemelkedő szerepe volt ebben Igali Fábrián tartományfőnöknek.

A hitújítás korában elkergették a barátokat, s csak 1630-ban térhettek vissza. 1634-ben megváltoztatták a templom titulását, patrónusává Árpád-házi Szent Erzsébetet választották.
Sennyei István győri püspök volt a ferencesek újbóli letelepedésének támogatója. Biztosan hosszú levelezést és személyes tárgyalásokat folytatott a rendtartomány vezetőségével, míg elfoglalták az üresen, s romosan álló kolostort, templomot. Árpád-házi Szent Erzsébet tisztelete mindig is fontos volt a rendben, különösen a világi rendben, hiszen világban élő királylányként – sok hányadtatás közepette – valósította meg a ferences életrajzát. A refektórium – rendi ebédlő –

ajtaja fölött látható egy dombormű, mely valószínű, hogy 1630 után keletkezett. Az alkotás Szent Erzsébetet ábrázolja, amint éppen kenyeret oszt az éhezőknek. Tudjuk jól, hogy nemcsak megbízottjai által, hanem saját kezűleg is megvalósította a szegények támogatását, betegek ápolását. Ez az életrajzi esemény később – 1957-ben, az akkor újonnan elkészült főoltár képein is helyet kapott.

Koldulórendként ún. kéregetési területe is volt a rendnek. Ez mit jelentett?
A különböző monasztikus rendek megélhetésének alapját, az iskolák, vagy kórházak fenntartását a századok folyamán különböző szántó, rét, gyümölcsös adományokból biztosították. Szent Ferenc ettől eltérő életmódot kívánt magának, illetve testvéreinek. Földadományok helyett inkább más munkákkal kell biztosítani a rend megélhetését. Ferenc személyesen – különösen remeteélete idején – kosárfonással foglalkozott. Az első testvérek bérmunkát vállaltak más földműveseknél. Munkájuk fejében elfogadhattak ételmezt, szükségleti cikkeket. Később a munka egyre gyakrabban a lelkipásztori munka lett: szentségek kiszolgáltatása, betegek látogatása, tanítás és számtalan más is. Amikor az ezekért kapott adományok nem fedezték a kiadásokat, a testvérek elmehettek koldulni is. Szent Ferenc a végrendeletében így ír: „Ha megtörténék, hogy munkánkért nem adnának bért, akkor folyamodjanak az Úr asztalához, ajtóról-ajtóra alamizsnát kéregetve.” Az egyes kolostorok előre meghatározott területeken végezhetek koldulást. A kolostor számadáskönyvei, protocollumai adnak felvilágosítást, hogy mely települések tartoznak az adott kolostor hatáskörébe. Így kolostorunk hatásköre kiterjedt Szombathely, Sárvár, Vasár, Körmend és Kőszeg járásaira. Adományul általában mezőgazdasági terményeket kaptak: búza, tojás, zöldség, must, vaj.

A 17-18. században menedéjjel rendelkező kolostor. Ez mit jelentett?
A menedéj egy szent helyek kiváltsága volt, mely az oda menekültet megmentette az elfogatástól, a főbenjáró és csonkító büntetéstől is. Ez a jog már ismeretes volt az ókori görögöknél és rómaiaknál is, sőt Izraelben is. A Mózes által alapított menedékvárosok: Cedes, Szichem, Hebron, Bosor, Ramoth, Golan. Ez a jogi kategória bekerült a magyar jogba is. Magyarországon menedék volt a templom, kolostor, plébánia, iskola és a kórház. A századok folyamán mindig megerősítették ezt a jogot. Különösen a katonaszökevényeket szerették volna kivonni a menedéj jog alól.

A ferences rendtartomány elöljárói rendszeresen adtak ki utasításokat a házfőnököknek a menedéj jog gyakorlásáról. Pl. Observationes ratione asyli irattal minden rendház irattárának rendelkeznie kellett, sőt kivonatát ki is kellett függeszteniük a házfőnököknek. Karácsonyi János történész említi egy érdekes esetet: „1680 táján a szombathelyi várnagynak és vitézeinek oktalan vadsága nagy bajt okozott. Egy pár gonosztevő a ferenczrendűek egyházába menekült az üldözés elől. Az üldöző katonáknak meg kellett volna állniok, de nem állottak meg, hanem berohantak és a gonosztevőket kivonszolták. Ezáltal azután a ferenczrendűek egyházának és kolostorának menedéj jogát olyan erősen megsértették, hogy a ferenczrendűek kénytelenek voltak a dolgot az egyházi bíróság elé vinni és mint értelmi szerzőt, a várnagynak és katonáknak urát Szécsényi György püspököt beperelni. A per elment egész a pápai ítélő bíróságig, s az el is ítélte Szécsényi püspököt 24.000 forint büntetésre. Szécsényi ebben megnyugodott, de a birságot nem készpénzben fizette le, hanem Kolonics Lipóttól, a nyitrai püspöktől és Erdődy Kristóf kamarai elnöktől kiállított kötelezvényekben.” (Karácsonyi János: Szent Ferenc rendjének története Magyarországon 1711-ig; Bp. 1923. 286.o.)

A 18. század folyamán egyre jobban figyelmen kívül hagyják ezt a jogot, egyre többször megsértik, végül teljesen eltűnik a jogrendből. A menedéj jog gyakorlásának van még egy érdekes esete. „A háború idején Kapisztrán atya védelmet nyújtott a zsidó munkaszolgálatosoknak, valamint a bombázások elől menekülteknek. A rendház pincéjében közel négyszáz embert szállásolt el, és ellátásukról emeletét a Szálasi-kormány kultuszminisztériuma lefoglalta, és a nyilas parancsnok nehezményezte a munkaszolgálatosok védelmezését, de így válaszolt: „Vegyük tudomásul, hogy a házban én vagyok a légóparancsnok, itt én rendelkezem arról, kit fogadunk be!” (Varga Kamill: A Szent jósága hidat ver a tátongó szakadékon, P. Bognár Kapisztrán élete, In: Béke és Jóság, Szombathely, 2019.)

1927-től a rendnek teológiai főiskolája működött Szombathelyen. Korábban az ország több pontján is zajlott a rendtagok oktatása. Miért döntött a vezetés az átköltöztetés mellett, és ez mivel járt?
A Mariánus rendtartomány növendék-házai Pozsonyban, illetve Szentantalon voltak.

A trianoni békediktátum lehetetlenné tette a kapcsolattartást ezekkel a rendházakkal. Így a tartományi káptalannak és a vezetőségnek el kellett gondolkodnia azon, hogy hová is telepítse a növendékképzést. A novíciusokat el tudták helyezni Búcsúszentlászlón. Kísérleteztek a nagykanizsai növendékház létesítésével is, de a végső, s talán legkedvezőbb megoldást a szombathelyi rendház biztosította. Takács Ince atyát bízták meg a kolostor bővítésével. Nem kis feladat állt előtte, hiszen a vidéki kis kolostorból egy kb. 50 fő befogadására alkalmas, studium termékellátott, sőt újonnan felálló plébánia kiszolgálására alkalmas épületet kellett terveznie, kiviteleznie.

1950-ben, 70 éve oszlatták fel a szerzetesrendeket hazánkban. Szombathelyről is elvitték a ferences szerzeteseket. Miként emlékeztek erre a szomorú pillanatra a rend tagjai visszaemlékezéseikben, és hogyan érintette ez a szombathelyi kolostort és ferenceséget?
2000-ben voltam végzős növendék a pasaréti kolostorban. Erre az időre, mely egyben a szerzetesrendek feloszlatásának 50 éves évfordulója is volt, készítettünk egy kiadványt azon rendtársak visszaemlékezéseiből, akik fiatalon eszenvedői voltak a feloszlatásnak. Időnként riportokat készítettünk, máskor csak tollal, írógéppel írt visszaemlékezéseket kellett számítozópre vinni. Néha éjszakába nyúlóan gépeltem ezeket az írásokat. Megdöbbenő volt számomra, hogyan éltek meg a testvérek az egyik napról a másikra való létbizonytalanságot. Pedig azt gondolták, hogy a háború után már nagyobb csapás nem jöhet. Nem számoltak azonban a Rákosi-rezsimmel és diktatúrával. 1948. november 22-én dolgozták ki az

egyházak elleni harc taktikáját. Azzal a céllal, hogy kiszorítsák a reakciós befolyást a munkásság és a parasztság köréből, hogy ott csak a szocialisták befolyása érvényesülhessen. Ebben fontos eszköz volt a rendőri brutalitás, a belügyminisztérium, a kémhálózat. Rákosi igyekezett megállapodásokat kötni az egyes egyházak képviselőivel. Természetesen ezek a megállapodások nem azt a célt szolgálták, hogy egységes, korrekt egyezségek szülessenek az állam és az egyházak között, hanem csak a külső látszat fenntartását: lám-lám a szocialisták vallásszabadságot gyakorolnak, tiszteletben tartják az emberek szabad vallás-, és szólásszabadságát. Nehéz helyzetbe kerültek a katolikus egyházzal kapcsolatban, hiszen ilyen megállapodást hivatalosan csak Róma, vagyis a pápa megbízottja írhatott volna alá. Ezért Rákosi 1950 júniusa és augusztusa között a határ menti településekről összegyűjtötte a szerzeteseket internáló táborokba. A négy internáló tábor közül a leghíresebb volt a jászberényi. Összesen 661 főt telepítettek ki. Ezzel kívánta a katolikus püspökökre nyomást gyakorolni: ha a püspöki kar nem írja alá a megállapodást, akkor a Nyugati Pályaudvaron álló vagonokban elviszik a szerzeteseket Szibériába. 1950. augusztus 30-án írta alá a püspöki kar a látszat megállapodást, melynek értelmében 8 iskolát tarthatott meg a katolikus egyház, illetve 4 szerzetesrend is megmaradhatott, akik vállalták a tanítást; természetesen csak korlátozott létszámmal (70 fő): numerus clausus. 1950. szeptember 7-én adta ki az Elnöki Tanács a szerzetesrendek működési engedélyének megvonásáról szóló rendeletét. A Mariánus provincia tagjainak a feloszlatásról szóló visszaemlékezéseit nem

találtam meg. Néhány életrajzról tudok, akik taníthattak a Kapisztrán provincia által fenntartott esztergomi, vagy szentendrei gimnáziumban. Voltak olyanok is, akik egyházmegyés papként működtek: pl. Kovács Bánk, Sill Ába, Horváth Albin..., másoknak azonban fizikai munkásként kellett nyomorúságos körülmények között élniük. Az azonban bizonyos, hogy bárhová is kerültek, törekedtek ferences szellemben – a körülményekhez képest – élni, hitüket megtartani, hivatásukhoz hűségessé lenni.

Milyen kihívások elé néz a rend ma? Hogyan lehet hiteles ferences életet élni?
Mai korunkra jellemző az emberek elvállalatlansága, a halál kultúrájának terjedése. Az emberek elaprózódnak, a munkahely mellett már azokra a dolgokra nem marad idejük, ami igazán lényeges és igazán fontos. A gyermekek hétről-hétre százfelé rohannak. Időnként végighallgatom, hogy a gyermekek hányféle dolgot csinálnak egy héten, hogyan nem engedi őket a világ gyermeknek lenni. A szülők viszont beleőrülnek a gyermekek különörrára való hordásába: pl.: sport, zeneiskola, nyelvóra, lovaglás. Nehéz versenyezni ennyiféle dologgal. A jegyeseknél figyeltem meg, hogy egyrészt életkoruk 30 és 45 éves kor közé tehető. Az is megfigyelhető, hogy nemcsak a jegyések nem járnak templomba, hanem az ő szüleik és nagyszüleik sem! Nekünk nem marad más hátra, mint az evangéliumi életéről való tanúságtétel napról napra. Ebben persze segítenek minket azok a családok, akik ebben a rohanó világban mégis megtalálják igazi helyüket az egyházban és a világban.

Ferences szerzetesek Szombathelyen
Forrás: Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány

Mit hoz a jövő?

Töprengések a Jövönk a gyermek kötet ürügyén

Legutóbbi lapszámunkban külön foglalkoztunk magyar kutatók azon javaslatával, hogyan lehetne felhasználni a koronavírus támadást a gyermekszületések ösztönzésére. A népeségfogyás megállításának társadalmi programjával foglalkozik a Jövönk a gyermek című tanulmánygyűjtemény is, amelyről Prof. dr. Bogár László készített recenziót. Ezt közöljük.

Egyszerre könnyű és nehéz feladat méltatást írni a Jövönk a gyermek című műről. Könnyű, mert szinte minden, amit mondhatunk róla, az a lehető legteljesebb elismerésre épül, és nehéz, mert a bőség zavarával küzd az, aki e méltatásra vállalkozik.

Elismerve a mű rendkívüli értékét, én most mégis inkább két olyan dologról szeretnék eltöprengeni, amiről a dokumentumban kevesebb szó esik, remélve ezzel azt, hogy szerény mértékben hozzájárulhatok ahhoz, hogy a benne megfogalmazódó nemzet-stratégia még alkalmasabb legyen a roppant dimenziójú feladataink megoldására. Az egyik egy általánosabb probléma, amit talán úgy lehetne röviden összefoglalni, hogy vajon mi a legmélyebb oka annak, hogy bár lassan hatvan éve zajlik a nemzeti diskurzus arról, ami aztán negyven éve be is következett és azóta is tart, vagyis a folyamatos, és összességében egyre gyorsuló népességcsökkenésről, és miért nem volt ennyi idő sem elég arra, hogy e lejtőről visszaforduljunk. És ami ennél is fájdalmasabb, csak a mű értelemszerűen szerette volna elkerülni ennek a nyílt kimondását, hogy van-e egyáltalán esély erre a visszafordulásra, hisz egyre nagyobb áldozatokat kellene hozni valami olyanért, amelynek eléréseért a kisebb áldozatot sem hozta meg évtizedeken keresztül a magyar társadalom. És lássuk be, ahhoz most már valóban csodának kellene bekövetkezni, hogy ez megtörténjen, amihez némi öniróniával csak annyit tennénk hozzá, káoszba hulló világunkban számomra már egyre inkább a csoda az egyetlen realitás.

A másik, ehhez első látásra talán nem nagyon, de valójában mégis szorosan kapcsolódó kérdés, amiről szólni szeretnék, az, az, hogy a magyar társadalom a statisztikai értelemben kimutathatónál merevebb és nagyobb egyenlőtlenséget mutató szerkezetét és a népeség lejtőről való visszafordulást vajon összekapcsoltuk-e a kérdéskör lényegével? Attól tartok, ez csak részben következett be, és éppen a leglényegesebbnek látszó összefüggések mosódtak el. Amint azt bizonyítani igyekszem a kettő között nagyon is szoros, bár kétségtelenül nagyon nehezen feltárható kapcsolat van. E két kiegészítéssel együtt sem nagyon hiszem, hogy a népesedés egészéhez még bármi érdemleges hozzátehető, ezért vállaltam elég nehéz szívvel e kis recenzió megírását.

Amikor a hatvanas évek optimálisnak éppen nem nagyon mondható sajtónyilvánosságában, hét évvel 1956 után, mégis megrendítően nagy teret kaphatott a népesedés kérdésköre, talán mindenki átérezte, hogy most valami nagyon fontos, mondhatni kritikus elágazási ponthoz érkezett a magyar társadalom. Ma már tömegesen válnak nagyszülőkké azok, akik, mint például Magyarország miniszterelnöke, akkoriban születtek, vagyis most már a harmadik olyan generáció születik, amelynek némi cinizmussal szólva „papírja van” arról, hogy ő már a nagy demográfiai válság szülőtte, mondhatni élő ellenpéldaként van az élők sorában. (E „papírt”, vagyis a hatvanas évek népesedési vitáit, személy szerint egy Fekete Gyula nevű magyar hazafinak /atyai jóbarátomnak/ köszönhetjük, akinek a neve méltatlanul ritkán szerepel az igazán meghatározó tekintélyek között.) Tehát a harmadik generáció születik meg most már úgy, hogy intenzív és folyamatos vita zajlik annak érdekében, hogy legalább minél pontosabban megértsük ennek a semmibe vezető lejtőnek a lényegét, és e lényegét megértve megoldást találjunk. Ezt azért tartom nagyon fontosnak megemlíteni, mert nem tagadva a folyamat szellemi lényege megértésének fontosságát, vajon nem kellene-e végre kimondanunk legalább önmagunk számára, hogy hatvan év folyamatos vitái után talán már nem az a fő probléma, hogy nem tudjuk mi miért van, és hogy mit és hogyan kellene tenni. Hanem inkább arról lehet szó, hogy tudjuk, de nem tesszük, ügyetlenül parafrázálva a híres mondást miszerint nem tudják, de teszik.

A népeségfogyás legmélyebben fekvő és mindmáig bevallhatatlannak látszó oka nem az-e, hogy a magyar társadalom nem is akarja, hogy léte folytatódjon a hosszú távú jövőben. És ennek az első hallásra felháborító feltételezésnek a megcáfolására nem biztos, hogy alkalmas az, az ellenvetés, hogy a magyar fiatalok döntő többsége szeretne két gyereket. Szeretne két gyereket, úgy általában, csak konkrétan nem. Sajnos nem zárható ki, hogy mindössze arról van szó, és persze ez is lehetne reménykeltő, hogy valójában nem akar már gyereket, talán egyet sem igazán, de szégyellené ezt még önmagának is bevallani, és éppen ez a reménykeltő benne, hogy a szégyenérzet még valamilyen távoli lelki lenyomata annak, hogy a lélek még vágná a teljességet, de ereje ahhoz, hogy ezt véghez is vigye, nincs már.

Bármilyen fájdalmas is tehát, de hatvan év és három generáció távlatában itt volna az ideje annak, hogy végre szembe nézzünk önmagunkkal és színt valljunk, kik vagyunk és mit akarunk. És ezzel el is jutottunk az ismeretlen főszereplőhöz, az identitáshoz, az önmagunkkal való azonosághoz. Tudjuk-e, hogy kik vagyunk, pontosabban van-e merszünk annak látni magunkat, aki valójában vagyunk. Ami azért rendkívül nehéz feladat, mert a lélek nem létezhet mitológia nélkül, nincs és nem is lehet „objektív” képünk önmagunkról, mert „szubjektumok” vagyunk,

tele érzelmekkel, indulatokkal, vágyakkal és várokozásokkal a jövőnkre nézve. És az, hogy kik vagyunk most, és kik lehetünk, az jelentős mértékben függ attól, hogy mivé akarunk válni a jövőben. Az önbeteljesítő jóslat lélektani mechanizmusa dinamikát ad az önazonosságunknak, hisz nem az a legfontosabb, hogy mik vagyunk ma statikus értelemben, hanem hogy az önmagunkat a jövőben megszélesíteni képes mai önmagunk mivé remélné válni. Az egyik fontos kiegészítendő eleme a Jövönk a gyermek népesedési nemzetstratégiának talán ez lehetne. És nem azért, mintha egyáltalán nem lenne jelen mindez, hanem mert láthatólag ez az igazán „szűk keresztmetszet”, a magarság lelki állapota. Amíg ezt nem látjuk pontosan, addig az egyébként nagyon helyénvaló, ésszerű, sőt sok esetben kifejezetten bölcs, előrelátó társadalmi, gazdasági intézkedések ösztönző, segítő szerepe sokkal gyengébb marad, mint amit joggal remélnénk tőlük. Ha tehát a dokumentum szerzői, amit őszintén remélek, tovább gondolják a viták, beszélgetések tanulságait, akkor szerencsés dolog volna ebbe az irányba bővíteni és gyarapítani a művet. Már csak azért is, mert ha megpróbáljuk modellként megfogalmazni miként is működik egy emberi közösség komplex önjárató rendszer, akkor legalább három döntő fontosságú lét-réteget látjuk ennek a reprodukciós modellnek. A költővel szólva „minden nemzet támasza

és talpköve” az a „valami”, amit lelki, erkölcsi, szellemi talapzatként írhatunk le. Ha ez ép és egészséges, akkor lehet csak egészséges a fizikai test, amit a népesedés és a szűkebb értelemben vett egészség jelent. És végül csak a harmadik réteg az, amely hajlamos önmagát a legfontosabbként láttatni, vagyis a gazdaság, az anyagi szükségletek kielégítésére szerveződő világ, ami szintén kizárólag akkor működik, működhet jól, ha a másik két réteg is egészséges. Az emberi közösség fizikai teste, illetve e testnek a hosszútávú időben való dinamikus fenntartása és gyarapítása, az ép testben ép lélek logikája alapján, csak úgy mehet végbe, ha a közösség számára lét-evidencia, hogy világra hozza, és testi-lelki egészségben felnevelje a következő nemzedéket. Ha ezt nem teszi, akkor minden energiát arra kell összpontosítania, hogy kiderítsük, mi rendült meg, ami e lét-evidencia követését megbénítja. A bevezetőben jelzett második kérdéskör, amelynek szintén nagyobb teret lehetne szentelni, az a magyar társadalomban meglévő egyenlőtlenségek rendszere, és legfőképpen az, hogy ez miként jelenik meg a következő generációban. Vagy nyersen fogalmazva, ki fog szaporodni a három társadalom közül, amelyek az egynek látszó magyar társadalomban léteznek, vagyis, hogy maga a reprodukció miként teremti újra a javak elosztásának fennálló rendszerét annak egyenlőtlenségeit. Ez a kényes kérdés azért megkerülhetetlen, mert a népesedési egyensúly helyreállítása nem csupán mennyiségi kérdés, hanem minőségi is, bármennyire is nehéz erről politikailag korrekt módon értekezni. Ha az anyagi és szimbolikus vagyonok együttes eloszlását nézzük, a magyar társadalom nagyjából a következő képet mutatja. A felső öt százalék birtokolja a javak nyolcvan százalékát, míg az alsó nyolcvan százalék a javak mindössze öt százalékát. A kettő között pedig egy olyan a népeségen belül tizenöt százalékot kitevő réteget találunk, amelynek a javakból való részesedése is tizenöt százalék. A felső öt százalék a globális hatalmi rendszer lokális perem-társadalmi, amely érdekeiben, értékeiben ehhez a komplexumhoz kötődik, még ha egy részük érzelmileg nemzetinek is vallja magát. Vitathatatlan, hogy az ide születő gyermek anyagi és főként szellemi életminősége rendkívül magas, de egyben igen nagy annak valószínűsége is, hogy mindezt a globális térben mozogva éli majd át, vagyis a nemzet népesedési problémájának megoldásában részarányánál is alacsonyabb szinten képviselteti magát. Ide aligha kell bármilyen ösztönzés és állami támogatás, de elenyészően alacsony is a gyerekszám.

A sajátos virtuális középosztály, hisz a 80 és 95 százalék közt elhelyezkedve minden, csak nem közép, már sokkal nagyobb jelentőséggel bír. Az elmúlt évtizedek népesedési stratégiáinak jelentős része, akarva akaratlan, de főként ezt a réteget célozta meg, noha az ide születő gyerekekben is folytatódó viszonylag jó anyagi és kulturális életminőség ebben a társadalomban a leginkább labilis. Ennek fő oka, hogy e középtársadalom felső harmada azért frusztrált, mert a felső öt százalékba való felemelkedés túldimenzionált ambíciója fűti, bármilyen illuzórikusak is legyenek ezek a várakozások. Az alsó egyharmada viszont azért szorong, hogy nehogy egy bármilyen nem várt esemény nyomán lesüllyedjen a történelmileg vesztés létre ítélt nyolcvan százalékot kitevő alsó társadalomba. És ezzel el is jutottunk az egész népesedési nemzetstratégia legkényesebb kérdéséhez, hogy a megszülető gyerekek közel kilencven százaléka a történelmi vesztesek családjában látja meg a világot. Ez még egy dinamikus mobil, a vertikális mobilitás megannyi csatornáját nyitva tartó társadalom számára is roppant kihívás lenne, a magyar társadalomban pedig most már évtizedek óta romlanak a vertikális mobilitás annak előtte sem túlságosan jó esélyei. Az teljesen logikus, noha nyíltan bevallhatatlan, hogy a nemzetstratégia arra irányul, hogy a gyerekek minél nagyobb hányada a felső, de legalább a középtársadalomba szülessen bele, ám összességében ez az arány vagy stagnált, vagy inkább csökkent az elmúlt évtizedek során. Nagyon nyersen fogalmazva a felső osztályok tudnák fokozni termékenységüket, de nem akarják, az alsó társadalom meg amorf módon ösztönösen talán akarná, de egyre kevésbé tudja. A globális diskurzus tér deformáltsága és tematizációs diktatúrája miatt ezek a kérdések nyíltan nem tárgyalhatók, így a Jövönk a gyermek kötet is nagyon óvatosan kezeli ezt a kétségtelenül igen érzékeny felületet. Lévén azonban szó egy döntő fontosságú kérdéstről valahogy mégis csak kísérletet kellene tenni a beszéd-térbe történő beemelésére. Az elsőként említett, a magyar nemzet „lelki állapotára” reflektálni próbáló törekvéseknek ezzel a még annál is szenzitívebb kérdéssel való összekapcsolása mindenképpen növelhetné a kötetben megfogalmazódó nemzetstratégia erejét, hitelességét és dinamizálóját. A kötet most már visszavonhatatlanul a legújabb kori magyar történelem fontos fejezete, és minden kidolgozásban részvállaló számára erkölcsi kötelesség a fejezet erejének gyarapítása.

Székely János püspök szerint az emberség, a hiteles és jó élet ára mindenki számára magas

„Nem modern és nem is konzervatív az evangéliumi üzenet, hanem örök”

A magyar családok jó részének még fontos, hogy a -gyermekeik olyan társadalmi és iskolai közegben nőhessenek fel, ahol a lányokat segítik a nővé, a fiúkat a férfitársaik - jelentette ki a Magyar Nemzetnek adott interjúban Székely János katolikus püspök, annak az Országgyűlés által elfogadott törvényjavaslatnak a kapcsán, amelynek egyik paragrafusában kimondja: az anyakönyvi kivonatba ezentúl a kromoszóma alapján meghatározott biológiai nemet kell bejegyezni. De vajon keresztényként hogyan gondolkodjunk ebben a kérdésben? Támogassuk vagy ellenezzük a nemi identitásukban bizonytalan személyek kiteljesedését? Mennyire értelmezhető tágon a keresztény szabadság fogalma? Erről is beszélgettünk az egyházi vezetővel..

Ön szerint milyen gondolati háttér áll a nemváltoztatás jogának elismertetését követelő mozgalmak mögött? A teremtő Isten, akinek lényege a szeretet, az embert szeretetre teremtette. A saját képmására, férfinak és nőnek teremtette őket, tanítja a Biblia a Teremtés könyvében. Azt akarta, hogy az új emberi élet az édesapa és az édesanya szerelméből fakadjon. Azt akarta, hogy a férfi és a nő szerelme termékeny legyen, ne záródjon egy páros önzésbe, hanem túlcsoportuljon. Nagyon hálás vagyok azért, hogy olyan családban nőhettem fel, ahol volt édesanya és volt édesapa, ahol volt a családnak szíve és feje is. Hálás vagyok azért, hogy olyan iskolákba járhattam, ahol erre a nagyszerű emberi kalandra, a szeretet művészetére készítettek fel minket. Az 1950-es évektől terjedő genderideológia a biológiai nemet negatívumnak, korlátnak tekinti. Azt hirdeti, hogy a nőt meg kell szabadítani „a szaporodás rabszolgaságától” (Margaret Sanger), az emberséget a „család zsarnokságától” (Shulamit Firestone). Azt állítja, hogy „az ember nem születik nőnek, hanem azzá válik” (Simone de Beauvoir). Tagadja, hogy a házasság egy férfi és egy nő szeretetszövetsége, ehelyett „a család minden formájának” törvényi elfogadását követeli (megadva a lehetőséget az örökbefogadásra is mindenfajta együttélés számára). Azt állítja, hogy a nemi identitását az ember önkényesen meghatározhatja, és ez olyan alapjog, amelyet minden társadalomnak tiszteletben kell tartania.

Hogyan lett ezekből a gondolatokból a mai korszellemet ilyen mértékben befolyásoló ideológia?

Úgy, hogy ezeket a nyugati, főként francia és amerikai értelmiségiek által megfogalmazott célokat igyekeznek az egész világra rákényszeríteni. Az ENSZ (Ban Ki-Moon nyilatkozata 2012-ben az Afrikai Unió előtt), az Egyesült Államok (Barack Obama utasítása 2011-ben az összes külföldre akkreditált USA-szervezetnek), a Brit Nemzetközösség (David Cameron 2011-es nyilatkozata a Brit Nemzetközösség világkonferenciáján) igen gyakran nem ad fejlesztési segítséget olyan harmadik világbeli országnak, amely nem biztosítja a fogamzásgátláshoz és az abortuszhoz való szabad hozzáférést, vagy nem iktatja törvénybe az úgynevezett melegjogokat. A puhának látszó genderideológia valójában nagyon is kemény; átalakítaná az oktatást, a kultúrát, a politikát, a művészeteket, a reklámokat is. Az általa emlegetett világméretű konszenzust senki nem szavazta meg, a demokratikusan megválasztott parlamenteket és a nemzetállamokat nem kérdezték meg róla. A keresztény álláspont szerint a születéssel kapott nemiségünk nem börtön, hanem áldás; az identitásunkat nem mi teremtjük, hanem hálásan elfogadjuk, mint kincset a Teremtő kezéből.

Lehet helye a nemváltoztatásnak, illetve a hozzá kapcsolódó gyakorlatok intézményesítésének egy társadalomban?

Vannak olyan emberek, akiknek a nemi identitása valamilyen mértékben bizonytalan. Ennek oka lehet egy kromoszóma-rendellenesség, például Klinefelter-szindróma vagy Turner-szindróma, a nemi szervek kifejlődésének rendellenességei – vagyis a hermafroditizmus különböző fokai, a nemi hormonok termelésének zavarai, a gyermekkori fejlődés során átélt traumák, az apa hiánya és még sorolhatnánk. A kromoszóma-rendellenesség, a nemi szervek vagy a hormonműködés zavarai esetében ezután is megvan az orvosi beavatkozás lehetősége, ez nem minősül nemváltásnak. A T/9934-es törvényjavaslat (a Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes által benyújtott, sokak felháborodását kiváltó törvényjavaslat) 33-as pontjának magyarázata kifejezetten megemlíti, hogy az anyakönyv ellenkező bizonyításig a bejegyzett tényeket, jogokat igazolja, vagyis bizonytalan esetekben van helye az anyakönyvi bejegyzés felülvizsgálatának. Az igazi kérdés a törvénnyel kapcsolatban az, hogy a nemet változtatni kívánó személy mit várhat el a társadalomtól, és a társadalom mit várhat el a nemi identitásukban bizonytalan személyektől. Elvárhatja-e egy édesanya, hogy az óvónéni, akit a kislánya Petra névnek fog szólítani, ne olyan valaki legyen, aki eredetileg Péternek született, csak azután úgy érezte, hogy Petrává kell válnia? Elvárhatja-e, hogy erről a helyzetről tudomása legyen, vagy Petra óvónő joga megelőzi a gyermek jogát a harmonikus emberi és nemi fejlődéshez? Elvárhatja-e az iskolaigazgató, amikor a családi életre nevelés tantárgy oktatóját szerződteti, hogy tudomása legyen arról, hogy András tanár úr eredetileg Andreaként látta meg a napvilágot? Elvárható-e egy munkahelyi közösségtől, hogy nőnapon felköszöntse Alexandrát, aki valaha Sándorként született? Jó-e, ha egy társadalom egyesek identitásukhoz ilyen módon asszisztál?

Ezek szerint a megoldást nem feltétlenül a nemváltoztatásban kellene keresniük a nemi identitásukban bizonytalan személyeknek?

Természetesen minden embert megillet a tisztelet és az elfogadás. Én magam is ismerek sok nemi identitásában bizonytalan embert, és nagy szeretettel vagyok irántuk. Éppúgy végtelenül értékes emberek, mint bárki más. A legtöbb esetben nem tehetnek a problémájukról, sokszor igen nagy szenvedéseken, belső küzdelmeken mennek át, gyakran találkoznak

gúnnyal, megvetéssel. A kereszténység elítél mindenfajta megvetést, kirekesztést. A tisztelet és a szeretet azonban nem jelenti azt, hogy a mesterséges nemváltoztatást helyesnek kellene tartanunk. A nemi identitásukban bizonytalan személyeket akkor szereti leginkább a társadalom, ha mint nemi identitásukban bizonytalan személyeket szereti őket, ha segíti őket önmaguk elfogadásában. Ha egy társadalom azt vallja, hogy minden ember maga választhatja meg a nemi identitását, akkor a szeretetre teremttségüket és létezésüket hálásan elfogadó emberek nagy családjá helyett az önmagukat megalkotni akaró személyek csoportjává válik. Egyébként nagyszerű szakemberek vannak, akik igazi segítséget tudnak nyújtani abban az esetben, ha valakinek komoly nehézsége van a nemi identitása kapcsán. Előfordul, hogy valaki meglépi a nemváltoztatást, de aztán rádöbben, hogy nem ez a megoldás a problémáira, és visszatérve a születési neméhez, nagy boldogságot és harmóniát tapasztal meg. Ezek a megrázó, ám szép történetek azt tanúsítják, hogy az igazi megoldás az ilyen jellegű problémákra nem a testműtékekkel és hormonokkal való mesterséges átalakítása, hanem a belső békesség megtalálása. Az igazi megoldás az élő Istennel való találkozás, aki örök szeretettel alkotott meg minket, és aki szereti az embert a gyöngységében, megtörtségében is.

Üdvözlendőnek tartja, hogy a kormány elfogadta a biológiai nem anyakönyveztetéséről szóló törvényt?

A magyar nép évszázadokon át pajzsként védte Európát, a keresztény kultúrát, a családait, az életét. Talán ez lett a magyarság sajátos nemzeti karaktere, a végsőkig tartó kiállás bizonyos értékek mellett, akkor is, ha a küzdelem reménytelennek látszik. Az -LMBTQ-szervezetek gazdasági ereje és világméretű társadalmi hatása -óriási. A magyar parlament azért is merte megtenni ezt a lépést, mert a magyar családok jó részének még fontos, hogy a gyermekeik olyan társadalmi és iskolai közegben nőhessenek fel, ahol a lányokat segítik a nővé, a -fiúkat a férfitársaik választásukban.

Miben áll a keresztény szabadság lényege, pontosan hogyan kell értenünk ezt a fogalmat? Miért nem fér bele a keresztényi szeretetbe és szabadságfelfogásba a nemiségről való gondolkodás szabadsága?

Úgy gondoljuk, hogy a szabadság nem önkény. A valóságba, az atomokba, a sejteinkbe és a lelkünkbe bele van ültetve egy gyönyörű isteni rend, harmónia.

Az ember nem akkor szabad, ha ezt a harmóniát negligálja, széttöri, hanem ha ennek mentén tanul meg szárnyalni, szeretni. Az egyre inkább fenyegető ökológiai katasztrófa legfőbb oka, hogy az ember nem vette figyelembe a természetbe irt gyönyörű isteni rendet, hanem önkényesen, a végsőkig zsigerelte ki a Föld erőforrásait. A genderideológia egy hasonló, csak nem természeti, hanem társadalmi katasztrófa felé próbálja kormányozni az emberiséget.

Hogy viszonyuljanak az egyházhoz az LMBTQ-közösség tagjai? Össze lehet egyeztetni akár csak részben a nemiségről, nemi identitásról alkotott elképzeléseiket a keresztény hittel?

Az egyház mindannyiunk közös nagy családjá, amely befogad mindenfajta embert. Mindannyiunknak vannak sérülései, sebei, problémái. De mindannyian megtaláljuk az egyházban a sebeinket magára vállaló Krisztust, aki a bűnt nagyon határozottan elítélte, de a bűnöst mindig felemelni, menteni, megtisztítani akarja. Aki belép az egyház nagy családjába, a bűnököt nem kimagyarázó, de mégis megtisztító, felemelő szeretetet és kegyelmet fogja megtapasztalni.

Vajon nem elavultak a katolikus egyház nézetei a nemek pontos mibenlétét és szerepét illetően? Sokan, nagy ritkán még egyházi szereplők is követelik, hogy az egyház korszerűsödjön, tartson lépést a korrall.

Az egyház által hirdetett -evangéliumi üzenet nem modern, nem is konzervatív, hanem örök. Úgy gondoljuk, hogy a család intézménye sohasem lesz idejétmúlt, a férfi és a nő szerelmére épülő házasság örök kincse az emberségnek a történelem kezdetétől egészen annak végéig.

Egy neves amerikai egyházi személy nem is olyan rég úgy nyilatkozott, hogy a mennyország tele van LMBTQ-személyekkel. Mit gondol erről a kijelentésről?

Az azonos neműek iránt érzett vonzalom önmagában nem bűn, ha nem fakadnak belőle cselekedetek. Ilyen értelemben igaz az, hogy sok nemi identitásában bizonytalan személy valóban erényes életet él. Azonkívül pedig a botlásait megbánó bűnösnek is van helye a mennyben Isten végtelen irgalmából. James Martin kijelentéseinek egy részével nem tudok azonosulni, de ezt a mondatát az itt leírt értelemben lehet jól is érteni.

Mit üzen azoknak a transznemű embereknek, akik úgy érzik, hogy se az állam, sem a keresztény egyház nem hallja meg őket?

– Azt üzenem, hogy testvéreim vagytok. Bármikor kopogtattok az ajtómon, az meg fog nyílni előttetek. Igyekszem mindenben segíteni, amiben tudok.

Azt üzenem, hogy Isten kedves gyermekei vagytok. Lehet, hogy sokan megvetéssel néznek rátok, Ő azonban soha. Értetek is odaadta az életét a keresztén. Azt üzenem, hogy ne a könnyű utat válasszátok. Az emberség, a hiteles és jó élet ára mindenki számára magas. Keressétek a szűk ösvényt!

Készítette: Kincses Krisztina/Magyar Nemzet

Fotó: Magyar Kurír

Vasárnapi gondolatok

2020.08.02. – ÉVKÖZI 18. VASÁRNAP RÓM 8,35.37-39.

*Testvéreim!
Ki szakíthat el bennünket Krisztus szeretetétől? Nyomor vagy szükség? Üldöztetés vagy éhínség? Ruhátlanság, életveszély vagy kard? Mi mindezekben diadalmaskodunk az által, aki szeret minket. Biztos vagyok ugyanis abban, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem jelenvalók, sem eljövendők, sem hatalmasságok, sem magasság, sem mélység, sem egyéb teremtmény el nem szakíthat bennünket Isten szeretetétől, amely Krisztus Jézusban, a mi Urunkban van.*

ELSZAKÍTHATATLANUL...

Pál apostol egy kérdést tesz fel: Ki szakíthat el bennünket Krisztus szeretetétől? Aztán meg is válaszolja a feltett kérdést: Senki és semmi. Ebben a válaszban bizonyos. Meggyőződése mögött saját élettapasztalata áll: sokat szenvedett, nélkülözött, küzdött az evangélium ügyéért végig Isten erejében és kegyelmében. Krisztus mindvégig mellette volt szeretetével, jóllehet küldetése elején Isten kiválasztott edényének nevezi, akinek majd sokat kell Ura nevéért szenvednie. Ez a mi életünk igazsága is: sok áldozatot kell hoznunk a krisztusi szeretetért, de mindezt nem egyedül, hanem Óáltala, Ővele és Őbenne kell tennünk. Az első keresztény évszázadok vértanúi biztosan tudták, hogy Krisztus szenvedésébe, áldozatába kapcsolódnak bele és az Ő győzelmében részesednek. Ha mi is együtt küzdünk és szenvedünk Krisztussal majd győzünk is vele! Van, hogy egyedül érezzük magunkat a küzdelemben: a teher, ami a vállunkat nyomja hatalmasnak tűnik; az akadály, ami előttünk áll legyőzhetetlen. Legyőzhetetlen számomra, egy ember számára. Azonban legyőzhető és lehetséges a Mindenható számára. Lehetetlen megoldani csupán emberi szeretettel, de meg lehet oldani emberfeletti, azaz krisztusi szeretettel.

Örömhír tehát, hogy Krisztus az ő szeretetével sohasem vonul vissza, mindig megelőz. Az én feladatom az, hogy minden körülmények között, még a vízen járva is rá tekintsek, és az Ő szeretetével akarjak szeretni.

2020.08.09. – ÉVKÖZI 19. VASÁRNAP 1KIR 19,9A.11-13A.

Illés próféta elérkezett Isten hegyéhez, a Hórebhez. Bement egy barlangba és ott töltötte az éjszakát. Az Úr azt mondta neki: „Menj és a hegyen járulj az Úr színe elé!” S íme az Úr elvonult arra. Hegyeket tépő, sziklákat sodró, hatalmas szélvész haladt az Úr előtt, de az Úr nem volt a szélviharban. A szélvésznek földrengés lépett a nyomába, de az Úr nem volt a földrengésben. A földrengés után tűz következett, de az Úr nem volt a tűzben. A tüzet enyhe szellő kísérte. Amikor ezt Illés észrevette, befődte arcát köntösével, kiment, és a barlang elé állt.

ÉSZREVENNI ISTEN JELENLÉTÉT

Illés próféta talán az ószövetségi Szentírás legnagyobb formátumú prófétája, akinek teste nem látott romlást, hiszen tüzes szekéren ragadtatott az égbe. A választott nép az ő visszatérését összekapcsolta a megígért Messiás érkezésével, egyesek Keresztelő Jánosban, mások magában Jézusban vélték felfedezni alakját. Az ő életéből villant fel egy pillanatot a választott ige. Illés a Hóreb-hegyén találkozik Istennel. Ez a találkozás a próféta küldetésének két mérföldköve között helyezkedik el: a Kármel-hegyén történt istenítélet, valamint Baal papjainak lemészárlása, illetve utódjának Elizeus prófétának felkenése között. A király, Acháb, halálra keresi, ő pedig meg akar halni. Ebben a határhelyzetben jelenik meg neki az Isten. Pontosan akkor, amikor a legnagyobb szüksége van a támaszra és megerősítésre. Az Illés előtt elhaladó Isten nem a szélvészben, nem a földrengésben, nem is a tűzben mutatja meg magát, hanem az enyhe szellőben.

Ebben a szellőben ott van Isten gyengédsége, amiről mi emberek sokszor megfeledkezünk. Ebben a szellőben ott van annak valósága, hogy Isten nem csak ott van, ahol mi sokszor keressük. Ellenkezőleg; ott van jelen, ahol nem is gondoljuk: a kicsinyekben, betegekben, gyengékben, a szenvedésben és nyomorúságban. Fedezük fel Isten jelenlétét életünk nehézségei közepette, hiszen neki gondja van ránk! Induljunk bátran Isten keresésére oda, ahol eddig nem is kerestük!

2020.08.16. – ÉVKÖZI 20. VASÁRNAP MT 15,21-28.

Abban az időben: Jézus továbbhaladt, és Tirusz és Szidon vidékére vonult vissza. És íme, jött egy arra lakó kánaáni asszony, és kiáltozva kérte: „Könyörülj rajtam, Uram, Dávid fia! A lányomat kegyetlenül gyöttri a gonosz szellem!” Ő azonban szóra sem méltatta. Végül odamentek hozzá tanítványai, és arra kérték: „Küldd el őt, ne kiáltozzon utánunk!” Jézus kijelentette: „Az én küldetésem csak Izrael házának elveszett juhaihoz szól.” Ám az asszony odajött, és leborult előtte e szavakkal: „Uram, segíts rajtam!” Ő így válaszolt: „Nem való elvenni a gyerekek kenyerét és odadobni a kutyáknak!” Mire az asszony: „Igen, Uram, de a kutyák is esznek abból, ami lehull gazdájuk asztaláról!” Erre Jézus így szólott hozzá: „Asszony! Nagy a te hited! Legyen úgy, amint szeretnéd!” És a lánya meggyógyult még abban az órában.

ERŐS HITTEL IMÁDKOZNI

Egy anya szól leánya érdekében Jézushoz, hogy szabadítsa meg a gonosz gyöttrése alól. A mester első szóra nem cselekszik. De mikor látja az asszony kitartását, elismeri hitének nagyságát és meggyógyítja lányát. Az anya kér, mert bízik Jézusban, az Isten Fiában. Jézusra bizza nagy kincsét, leánya életét. Mi is Istenre bízhatjuk életünket és szereteteink életét.

Az anya nem magáért könyörög, hanem leányáért. Imádkozik, közbenjár valakiért, akit szeret. Nemcsak testileg, fizikailag kell gondoskodnunk gyermekeinkről, unokáinkról, családtagjainkról, hanem imádkoznunk is kell értük. Akit szeretek, azért imádkozok is; érte hálát is adok Istennek minden nap. Az anya imája kitartó. Az ő kitartásában is teljesedik az ige, miszerint a mennyek országát az "erőszakosok" szerzik meg. A kitartó és szüntelen ima utat talál Isten szívéhez. A tanítványokkal együtt kérnünk kell az Úrtól: Növelj bennünk a hitet! Növelj a hitet, de ne a saját mindenhatóságunkban, hanem a Te mindenhatóságodban! Ami számunkra lehetetlen - egy reménytelen helyzet, egy gyógyulás, egy nehéz probléma - az számodra lehetséges. Csak kitartóan, nagy hittel kell kérnünk, és ha megegyezik akarattoddal, akkor tudjuk, hogy megadod nekünk.

2020.08.23. – ÉVKÖZI 21. VASÁRNAP RÓM 11,33-36.

*Testvéreim!
Milyen mélységesen gazdag az Isten bölcsessége és tudása! Milyen kifürkészhetetlenek szándékai, és milyen megfoghatatlanok útjai! Vajon ki látta az Úr gondolatait, és tanácsot ki adott neki? Ki kölcsönzött neki, hogy visszakövetelhetné tőle? Őbelőle, őáltala, és őerte van minden, ővé a dicsőség mindörökké! Ámen.*

ISTEN VAN ÉLETÜNK KÖZÉPPONTJÁBAN

Őbelőle..Isten szeretetből teremtette a világot. Szeretetből teremtett engem képére és hasonlatosságára.

Mindenem amim van, tőle kaptam: az életem, a családom, a barátaim, testi és szellemi valómat, képességeimet, hivatásomat, minden egyes új napom az Ő ajándéka... Óáltala..Aki teremtett, gondoskodik is. Isten jósága és irtalma kíséri életem. Isten kegyelméből, erejéből élek. Vele tudom felülmúlni emberségem korlátait, legyőzni gyarlóságaimat. Jézus így küld minden nap: Ne félj! Én veled vagyok! Őerte...Életemnek az Istenről, a Szeretetről kell szólnia. Nem önmagamnak élek, hanem Istennek. Bármilyen szolgálat, amit egy embertársamnak teszek, egyben Isten szolgálata is. Ahogy Jézus kéri, világosságomnak úgy kell világítania az emberek előtt, hogy látván életem, dicsőségek a mennyei Atyát. Életem főszereplője tehát az Isten. Pál apostol szavaival nekem napról napra kibebbednem kell, hogy Jézus élete egyre inkább növekedjen bennem.

2020.08.30. – ÉVKÖZI 22. VASÁRNAP MT 16,21-27.

Abban az időben: Jézus többször felhívta tanítványai figyelmét arra, hogy neki Jeruzsálemben kell mennie, sokat kell szenvednie a vénektől, főpapoktól és az írástudóktól, megölik, de a harmadik napon feltámad a halálból. Erre Péter felvonta őt, és őva intette: „Istenments, Uram! Ez nem történhet veled!” Mire ő Péterhez fordult: „Távozz tőlem, sátán! Botránkoztatsz, mert nem az Isten ügyére van gondod, hanem az emberekére!” Azután így szólott tanítványaihoz: „Ha valaki követni akar engem, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét és kövessen.

Mert mindaz, aki meg akarja menteni életét, elveszíti azt; és aki érterem elveszíti életét, megtalálja azt. Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de a lelke kárt szenved? Mit is adhatna az ember cserébe saját lelkéért? Az Emberfia pedig el fog jönni Atyjának dicsőségében, angyalai kíséretében, és megfizet mindenkinek tettei szerint.”

ISTEN TERVE – A SZERETET TERVE

Jézus arról beszél övéinek, ami vár rá, ami elkerülhetetlen, aminek be kell következnie: szenved, meghal, de harmadnapra feltámad. A "kell" szócska itt az Atya akaratára, az Isten tervének megvalósulása. Az Isten akaratára, az Isten gondolataira nem a mi gondolataink, sokszor nem egyeznek a mi előre átgondolt számításainkkal. Ezért mi is Péterrel együtt szólunk: Ez nem történhet meg! Ezt nem így gondoltam! Nem erről volt szó! A hit útja nem könnyed utazás, nem leányálom; hanem készenlét, rendelkezésre állás Isten akaratára, a hit és a szeretet kockázata. Annak biztos tudata, hogy aki a tervet készítette, a célt meghatározta a Szeretet Istene, az Ő terve így a szeretet nagy terve is egyben. Jézus küldetése életét adni, mindent elvieselni övéiért, szeretethalált halni. A mi hivatásunk is ugyanez. Az életadást, a szűlés fájdalma kíséri; de amikor élet születik a világra a fájdalom helyébe az öröm lép. Adja Isten, hogy tudjuk ennek az evilágon túlmutató örömmel fényében meghozni a mindennapok áldozatát és teljesíteni az Úr ránk vonatkozó szeretet tervét.

Óra Krisztián atya

Dr. Németh Norbert Római levél

A SZERETET LECKÉJE

Ha őszinték vagyunk, akkor meg kell vallanunk, hogy sokszor szeretnénk elsőnek lenni, többet kapni, többet élni.

Ez önmagában még nem jelenti, hogy rosszak lennénk. Hiszen amikor többre vágyunk, a tökéletességre törekszünk, végső soron Istenre vágyunk, és részesülni akarunk az ő életében, még ha nem is tudunk róla. A probléma akkor kezdődik, amikor a földi, mulandó értékeket kezdjük el keresni, ezeket tesszük végső céllá, és ezért hajlandóak vagyunk akár másokat is bántani, megalázni. Minél mélyebbre jutunk ebben a folyamatban, annál nehezebb észrevennünk, hogy a góg elvakít, és eltávolít az élet valóságától, valódi céljától. Az igazi alázat csak ott lehetséges, ahol van igazi önzetlenség is. Az alázat álarcát is lehet önzően használni.

Alapjában véve minden emberi jóindulat és szeretet magában hordja az önzés lehetőségét. Még a legtisztább, legmélyebb emberi szeretetet is meglegyinthei ennek szele, hisz a viszonzás, a viszontszeretet vágya kísértéssé válhat. Teljesen emberi vonás, hogy szeretnénk, ha szeretnének. De amint azért szeretünk, hogy szeressenek, máris egy örült spirálba kerülünk. Épp ezért fektet hitünk és a krisztusi tanítás nagy hangsúlyt arra, hogy ne csak a családot, a barátot, a szimpatikus embert, hanem mindenkit szeressünk. Szeressük az ellenséget is, mert az bizonyosan nem fog viszontszeretni, így felé érzett szeretetünk kétségkívül tiszta és önzetlen. Fontos megtanulnunk azt a leckét, hogy a szeretetem a legnagyobb ajándék, amit másoknak adhatok.

Szent II. János Pál pápaságának története bélyegeken és képeslapokon

2020. június 30. - 2020. október 16.

2020. június 30-án, nagy érdeklődéssel övezve nyílt kiállítás „Szent II. János Pál pápaságának története bélyegeken és képeslapokon” címmel a Szily János Látogatóközpontban. Steindl Rezső gyűjteménye a Szentatya születésének 100. évfordulójára állít emléket. A látogatók több évtizedet átölelő anyagokat láthatnak kronologikus rendszerbe foglalva. A kiállítás 2020. október 16-ig megtekinthető a Püspöki Palotában kialakított Szily János Látogatóközpontban keddtől szombatig 9-17 óra között.

Ünnep Bérbaltaváron

Császár István általános helynök áldotta meg a Szent Miklós tiszteletére szentelt és az elmúlt években felújított bérbaltavári templomot. A középkori alapokon álló templomot a 18. században építették, majd az 1930-as és 40-es években bővítették. 2013-tól több ütemben zajlott az épület felújítása. Az elmúlt években, mintegy 55 millió Ft-ból sor került a toronysüveg felújítására, a templom külső tatarozására, szigetelésére. Megoldották a csapadékvíz elvezetést, parkolókat alakítottak ki a gépjárműveknek. A templombelső részleges festését is elvégezték, kicserélték az elektromos vezetékeket, a lámpatesteket, 1 ablak kivételével valamennyi nyílászárót. Restaurálták a gertyatartókat, a szobrokat, a tartó állványokat. A templom környezetének parkosítása 2020 őszén valósul meg.

TEMPLOMMEGÁLDÁS

Kántorképző tanfolyam indul Szombathelyen

A Werner Alajos Egyházmegyei Kántorképző Szombathely várja 2020. szeptemberétől induló Kántorképző tanfolyamára mindazokat, akik érdeklődnek az egyházzenei szolgálat és a liturgia iránt; szívesen teljesítenének kántori szolgálatot a szentmiséken. A képzés alsó korhatára betöltött 14. életév. A képzési idő 4 év (8 félév).

A jelentkezési határidő: 2020. augusztus 31.

A jelentkezéseket – életrajzzal és plébánosi ajánlással együtt – az alábbi címre várják:

Werner Alajos Egyházmegyei Kántorképző Tanfolyam
Lakner-Bognár András egyházmegyei zeneigazgató
9700 Szombathely, Szily János utca 3.

Kórházlelkészek elérhetőségei:

Szombathely - Molnár Árpád
+36 30 619 5474

Zalaegerszeg - Nyisztor Krisztián
+36 30 222 9234